

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Підсекція 1		
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97

<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Артемов Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Вавуліч Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

залишили свою батьківщину з релігійних мотивів. Вони виступали проти насилля навіть тоді, коли воно мало здійснюватися заради загального блага. Тому, щоб не служити у війську в Німеччині, вони втікали до Росії, бо Катерина II обіцяла не брати до війська іноземних колоністів.

Згодом за менонітами на Волинь потягнулись і німці лютерани та католики, яких приваблювали власне економічні вигоди нового регіонального поселення. Вони були переважно з Пруссії та німецьких колоній Гродненської губернії. В 1811 р. німці заснували колонію Софіївка у Рівненському повіті, а в 1817 р. – колонію Хутір Чарковський. Німці із Гродненської губернії у 1816 р. та 1824 р. утворили колонії Олександрівка та Забузькі Голендри у Володимир-Волинському повіті.

30 – 50 роки XIX ст. були початком масової аграрної еміграції німців на Волинь. У більшості перші колоністи були переселенцями з Польщі, вихідцями зі Східної Пруссії та Сілезії.

Після реформи 1861 р., яка знищила кріпосне право в Росії, розпочинається масове переселення німецьких емігрантів в Україну, через нестачу робочих рук у великих поміщицьких господарствах. Повстання у 1863 р. у Польщі підштовхнуло до переселення емігрантів з Привіслянського краю на Волинь, де революційний виступ був придушений швидко.

Царський уряд спочатку надавав переселенцям всебічну підтримку. Життя і діяльність іноземних переселенців регламентували закони, інструкції та положення.

В останні десятиріччя XIX ст. змінюється політика офіційних кіл Росії, до іноземних поселенців. З 1870 р. вони були зобов'язані служити у війську. В зв'язку з цим, частина німців-менонітів невдовзі залишили обжиті місця й емігрувала до Канади.

Отже, можна зробити висновок, що основними причинами, які обумовили процес формування німецької етнонаціональної спільноти Волині, були кріпосна реформа 1861 р. у Росії та польське повстання 1863 р., внаслідок скасування кріпосного права волинські поміщики відчули гостру нестачу робочих рук, а політична нестабільність, підштовхнула десятки німецьких колоністів в Польщі до еміграції. Аналізуючи етносоціальну структуру населення Волині, можна зробити висновок, що в даний період була невисока густина населення, значні площі неосвоєних і дешевих земель. Тому цей край був досить сприятливий для розвитку колонізаційних процесів.

Кондратюк Марія
(студентка 3 курсу Рівненського державного
гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник - к.політ.н. **Наумов А.С.**)

ПОЛІТИКО-АДМІНІСТРАТИВНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

В сучасній Україні поряд із процесами державотворення відбуваються докорінні суспільно-політичні трансформації, які спричиняють зміни характеру відносин між суспільством та державою. Для українських громадян, які представляють різні соціальні групи (етнічні, мовні, релігійно-конфесійні, регіональні тощо), державний статус України актуалізував проблему знаходження спільних засад для комунікації та взаємодії. Внаслідок здобуття Україною державності постала потреба налагодження в суспільстві системного зв'язку, який сприятиме творенню цілісної громадянської спільноти, здатної до протистояння внутрішнім і зовнішнім загрозам, та такого, що пов'язуватиме громадян

Збереження цілісності держави та її зміцнення, проблема конституційної модернізації, ефективності і демократизму організаційних структур державного управління (управлінської системи в цілому) є досить актуальною для процесу державотворення в контексті реалізації національних інтересів України

В процесі демократичного транзиту 70-90-х рр. XX ст. в Україні демократичні інститути насаджувалися “зверху”, не спираючись на угоду основних політичних сил. Звідси велика вірогідність того, що в кризовій ситуації ці інститути можуть виявитися малоефективними. Головним питанням для суспільства, що знаходиться на перехідному етапі свого розвитку, є не стільки “чистота принципів” і “повна демократичність” основних демократичних інститутів, скільки їх демократичність у сполученні з ефективністю.

Зрозуміло, що політико-адміністративна модернізація, модернізація політичної системи, так само як і економічної та соціальної має відбуватися і на теренах нашої держави, але рух у цьому напрямку повинен здійснюватися не шляхом сліпого копіювання. Україна сьогодні вочевидь опинилася перед вибором – або модернізація політичної системи та її упорядкування відповідно до вимог ринкової економіки, темпів економічного прогресу, або загострення конфлікту між різними суб'єктами суспільно-політичного процесу. Очевидно, що символом епохи повинен стати перехід до

нової моделі стабілізації, в центрі якої – розвинута партійна система, сформоване і впливове громадянське суспільство, нові форми публічного діалогу між суспільством і владою.

Узагальнюючи інтегральну логіку різних моделей переходу до демократії, можна зробити висновок, що компромісність, “непослідовність”, готовність “поступитися принципами” в кінцевому рахунку виявляються типи переконаннями, без яких існування демократизації суспільства і виникнення, як результат цього процесу, стійкої демократії фактично неможливі. При цьому логіка процесу демократизації дає можливість з іншого боку подивитись на афористично окреслений У.Черчиллем парадокс демократії як “найгіршої форми правління”. “Найгірша” система – то навмисно компромісна, то досить неповоротка, то надмірно гнучка, така що ухиляється від простих і “однозначних” рішень, виявляється найбільш надійною, майже завжди готовою до випробувань.

Сучасні процеси демократизації українського суспільства досить часто закордонні науковці, політологи, ЗМІ судять саме з позицій сучасної демократії розвинених країн світу, не враховуючи того, що Україна (як і Росія, інші пострадянські держави) не повинна копіювати інститути цих країн і у всьому керуватися їх досвідом. Водночас, проблема формування демократичних інститутів в процесі конституційної модернізації є однією з ключових проблем цього процесу, оскільки внаслідок неадаптованості цих інститутів до умов і традицій українського суспільства, за недостатньої підтримки демократичних інститутів політичною елітою і населенням відбуваються численні “збої” в їх функціонуванні, аж до прямої їх дискредитації. Ключовою проблемою, від вирішення якої багато в чому залежить ефективність функціонування політичних інститутів, органів державної влади, є надання їх діяльності соціального спрямування (творення соціальної держави), можливість за їхньої допомоги здійснювати соціальну політику в інтересах усіх пересічних громадян.

Проведення політико-адміністративної модернізації суспільства і держави, як свідчить світова практика, потребує комплексного підходу. Майбутній розвиток країн пострадянського простору, України зокрема, можливість проведення ефективних реформ багато в чому буде залежати від того, чи вдасться реформаторам (правлячій еліті) поєднати об’єктивну потребу в централізації з регіонально-економічним чинником.

Європейський досвід функціонування пропорційних виборчих систем (Німеччина, Італія, країни Східної і Центральної Європи) надає

досить широкий вибір різних підходів до вирішення цього завдання. Для більшості сучасних політичних систем характерна конкуренція за контроль над владою, в якій основним інструментом виступають політичні партії. Найбільш важливим і ефективним засобом є участь партій у виборах, що надає послідовності та наступності державній політиці, сприяє структуруванню суспільних інтересів та їхньому представництву в органах державної влади. На жаль, значна частина партій створюються та діють не у відповідь на соціальний запит, як інститути формування та просування інтересів широких суспільних верств, а як інструменти (засоби) політичної легалізації і боротьби інтересів окремих груп та осіб, що прагнуть або утримати, або здобути владу. Змін на краще можна чекати лише за умови формування двох-трьох потужних політичних партій, в змаганні яких за владу і з’явиться дійсна політична еліта. Можна прогнозувати, що на сучасному етапі та в найближчому майбутньому в Україні має сформуватися еліта, яка володітиме стратегічними цілями і волею для їх здійснення.

Разом з політичними партіями ключову роль в модернізаційних процесах відіграють державні інституції і, насамперед, бюрократична еліта, яка визначає характер функціонування інститутів державної влади. Розв’язання багатьох проблем державотворення значною мірою залежить від подолання негативної тенденції відчуження пересічних громадян від політики і влади. Перепоною на шляху процесу державотворення в контексті реалізації національних інтересів України є дії певних політичних еліт, які заради реалізації своїх корпоративних інтересів прагнуть “приспосувати” під себе існуючі демократичні інститути або ж своїми діями викликати загострення політичного протистояння, економічні негаразди в суспільстві.

Кравчук Інна

*(студентка 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.політ.н. Кундеус О.М.)*

СТРАТЕГІЯ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Екологічну політику можна визначити як організаційну та регулятивно-контрольну діяльність суспільства і держави, спрямовану на охорону, невиснажливе використання та відтворення природних ресурсів, оздоровлення довкілля, ефективне поєднання функцій

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50 **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011